

Oppimisen tuen rakentaminen yhteistyössä

Minna Mäkihonko & Minna Seppälä

Esityksen teemat

- Mistä lähdettiin liikkeelle?
- Mitä sitten tapahtui?
- Mitä opittiin?
- Miten tästä eteenpäin?

Mistä lähdettiin liikkeelle?

- Selvitimme eri tapaamisissa ja työpajoissa lukio-opettajien kokemuksia oppimisen tuen haasteista, kevät 2019 ->
- Keräsimme sähköisellä kyselyllä aineistoa opettajien asenteesta inklusiivisuuteen ja oppimisen tuen järjestämiseen (vastaajina myös rehtoreita), syyskuu 2019
- Toteutimme koko lukuvuoden mittaisen työpajasarjan, luv. 2019-2020

Selvityksen tuloksia

- Tuen tarpeen tunnistamisen ja tarjoamisen siiloutuminen tuo omat haasteensa koulutusorganisaatioissa
- Opiskelijat tuntevat haasteita oppimaan oppimisessa, riittämättömyyden tunne lisääntynyt
- Itseohjautuvuuden vaade, pystyvätkö opiskelijat vastaamaan siihen?
- Onko olemassa yhteisiä piirteitä niillä opiskelijoilla, jotka pärjäävät itsenäisesti?
- Pitkän matematiikkaan opiskelun ”ylivalta”
- Tieto tuen tarpeista ei siirry oppilaiden mukana kouluasteelta toiselle
- Opiskelijat eivät halua osallistua lisäopetukseen, vaikka sitä tarvitsisivat
- Hankkeet ja projektit työllistävät opettajia
- Tuen tarpeet ovat samat organisaatiosta riippumatta, yhdistävänä tekijänä opettajuus
- Ero oikein hyvin pärjäävien ja huonosti pärjäävien välillä on kasvanut

Kyselystä

- Aineistoa kerättiin opetuksen järjestämisestä, yhteistyöstä perheiden ja muiden ammattilaisten kanssa, eriyttämisestä, opiskelijan ohjauksesta ja motivoinnista sekä inklusioasenteesta.
- Tässä esityksessä keskitymme kahteen kysymykseen: opettajien asenteet inklusiivisuuteen ja oppimisen tuen järjestämiseen.
- Kohdejoukkona oli koko toisen asteen opetushenkilöstö Pirkanmaalla ja Kanta-Hämeessä
- Vastauksia saatiin yhteensä 147

Kyselyn alustavia tuloksia

Opettajat kokivat, että osaavat ohjata opiskelijaa, eriyttää ja yksilöllistää opetettavia asioita, mutta silti kokevat tarvitsevansa lisää osaamista yksilöllistämässä.

"Opiskelijoille pyritään antamaan omia kykyjä vastaavia tehtäviä. Kaikille ei pysty kaikkea opettamaan."

"Huomiointi ja mahdollisuus tasa-arvoiseen opiskeluun. Ei toteudu hyvin ylöspäin."

Opettajat kokivat, että osaavat tehdä ja tekevät yhteistyötä muiden ammattilaisten kanssa.

"Tiimioppiminen ja yhteistyö."

"Yksilöllinen, pedagoginen tuki on aina pois normaalisti etenevän opiskelijan opetuksesta, jos auttavia "käsiä" ei löydy."

Kyselyyn vastanneiden opettajien inkluusioasenteet olivat erittäin myönteisiä, mutta he eivät kuitenkaan ajattele sen koskevan aivan kaikkia opiskelijoita

"Opettajan pitäisi pysytä ohjaamaan samassa ryhmässä hyvin erilaisilla valmiuksilla olevia opiskelijoita."

"Ei riitä resurssit (raha, aika, osaaminen, ymmärrys...) missään orkesterissa riittävän laadukkaaseen pedagogiikkaan inkluusioperiaatteita noudattaen."

Eniten parannettavaa oli perheiden kanssa tehtävässä yhteistyössä sekä opetuksen järjestämisen toimivissa käytänteissä.

"Omien kykyjeni ja jaksamisen mukaan."

"Parhaani yrittäen. Ilman mitään erityistä koulutusta."

Työpajasarjassa esille tulleita näkökulmia oppimisen tukeen

- Miten oppimisen tuki järjestetään oppilaitostasolla?

Tuen prosessin selkeys ja oma rooli prosessissa.

Kenelle tukea tarjotaan?

Erytisopettajan rooli.

Varmuutta opettajille kohdata opiskelijoiden tuen tarpeita.

Yhteistyöverkostot ja kollegiaalinen tuki.

Tuen tarpeet ovat samat organisaatiosta riippumatta, yhdistävänä tekijänä opettajuus.

Työpajasarjassa esille tulleita näkökulmia oppimisen tukeen (1/2)

- Miten oppimisen tukea tarjotaan?

Oppimaan oppimisen taidot

Tiedonsiirto oppimisen tuen tarpeista

Esim. Miten 1.vuosikurssin aluksi tehtyjen arviointien tuloksia hyödynnetään?

Erityisopettajan osaamisen hyödyntäminen opettajan työn tueksi

Mitä on ja miten toteutetaan yhteisopettajuus lukiossa?

Yhteisopettajuutta toteuttaneet opettajat voisivat toimia mentoreina muille opettajille.

Oppimisympäristöt tuen näkökulmasta.

Työpajasarjassa esille tulleita näkökulmia oppimisen tukeen (2/2)

- Miten oppimisen tuki saadaan osaksi oppilaitoksen toimintakulttuuria?
Ero erittäin hyvin pärjäävien ja heikosti pärjäävien opiskelijoiden välillä on kasvanut.
Opiskelijat eivät halua osallistua tukeen, vaikka sitä tarvitsisivat.

Mitä opittiin: Haasteita oppimisen tuen järjestämisessä lukio-opettajien kokemana

- Ryhmän ja yksilön pedagogisen tuentarpeen tunnistaminen
- Oppimisen tukemisen muotojen ja prosessin ymmärtäminen
- Ryhmän ja yksilön pedagogisen tuentarpeen arviointi ja opiskelusuunnitelman laatiminen monialaisessa yhteistyössä
- Erilaisten oppimisen tuen menetelmien käyttö ja soveltaminen pedagogisessa suunnittelussa ja opetustyössä

”Tärkeää on opiskelijoiden tunne siitä, että opettajat ovat heitä varten paikan päällä, läsnä.”

Miten tästä eteenpäin?

Kevään tulevia koulutuksia oppimisen tuesta lukiossa...